

**INFORMACJA DLA PEŁNOMOCNIKÓW FINANSOWYCH KOMITETÓW
WYBORCZYCH DOTYCZĄCA
FINANSOWANIA KAMPANII WYBORCZEJ**

Informacja o zasadach prowadzenia gospodarki finansowej komitetów wyborczych oraz obowiązkach pełnomocników finansowych komitetów wyborczych została opracowana na podstawie Ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy oraz Wyjaśnień PKW z dnia 13 sierpnia 2018 r.

Zasady prowadzenia gospodarki finansowej przez komitety wyborcze, uczestniczące w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego regulują m.in. przepisy:

1) Kodeks wyborczy, a w szczególności przepisy:

- działu I, rozdziału 15 „Finansowanie kampanii wyborczej” – dotyczące zasad pozyskiwania przychodów, dokonywania wydatków i prowadzenia gospodarki finansowej przez komitety wyborcze, odpowiedzialności za zobowiązania majątkowe komitetu oraz obowiązku przedłożenia Państwowej Komisji Wyborczej albo komisarzowi wyborczemu sprawozdania finansowego komitetu, przyjęcia bądź odrzucenia sprawozdania finansowego komitetu i konsekwencji tego faktu,
- art. 378, 379 i 476, określające sposób obliczania limitu wydatków komitetu wyborczego, uczestniczącego w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego,
- działu IX „Przepisy karne”, w szczególności art. 503-510 oraz art. 514-516;

2) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 września 2011 r. w sprawie rejestru zaciągniętych kredytów oraz rejestru wpłat, prowadzonych przez komitety wyborcze (Dz. U. Nr 193, poz. 1144);

3) rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego (Dz. U. 2018.1342 z dnia 12.07.2018) oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie łącznego sprawozdania finansowego komitetu wyborczego, który zarejestrował kandydata na wójta, burmistrza albo prezydenta miasta (Dz. U. 2018.1343 z dnia 12.07.2018);

(Ujednolicone teksty wymienionych ustaw i rozporządzeń znajdują się na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej – adres: www.pkw.gov.pl);

4) ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047);

5) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 137, poz. 1539 oraz z 2003 r. Nr 11, poz. 117).

Zaleca się pełnomocnikom finansowym komitetów wyborczych zapoznanie się z treścią wymienionych aktów prawnych, albowiem podana niżej informacja ma charakter ogólny i odnosi się tylko do podstawowych obowiązków pełnomocników finansowych.

Finansowanie kampanii wyborczej jest jawne (art. 125 Kodeksu wyborczego).

Za gospodarkę finansową komitetu wyborczego odpowiedzialny jest i prowadzi ją pełnomocnik finansowy.

Zgodnie z art.127 § 2 pkt 3 **pełnomocnikiem finansowym** nie może być funkcjonariusz publiczny w rozumieniu art. 115 §13 Kodeksu karnego.

Pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego wyborców utworzonego jedynie w celu zgłaszania kandydatów na radnych do rady gminy w gminie liczącej do 20 tys. mieszkańców jest jednocześnie pełnomocnikiem finansowym tego komitetu (art. 403 § 5 pkt.1 - Kodeks wyborczy)

Odpowiedzialność za zobowiązania majątkowe komitetu wyborczego ponosi pełnomocnik finansowy (art. 130 § 1 Kodeksu wyborczego). Odpowiedzialność ta ma charakter nieograniczony i dotyczy całego majątku osobistego pełnomocnika finansowego, a także majątku posiadanego w ramach wspólności majątkowej ze współmałżonkiem.

W przypadku, gdy z majątku pełnomocnika finansowego nie można pokryć roszczeń wobec komitetu wyborczego, odpowiedzialność za zobowiązania majątkowe ponoszona jest solidarnie przez osoby wchodząc w skład komitetu (art. 130 § 3 pkt. 3 Kodeksu wyborczego).

Komitet wyborczy może pozyskiwać i wydatkować środki jedynie na cele związane z wyborami.

Zabrania się pozyskiwania środków przez komitet wyborczy:

- przed dniem wydania przez Komisarza Wyborczego w Częstochowie I lub II postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu;
- po dniu wyborów (*jako datę dokonania wpłaty na rachunek bankowy przyjmuje się datę wystawienia polecenia przelewu, a nie datę uznania przez bank wpływu środków na rachunek bankowy*).

Zabrania się wydatkowania środków przez komitet wyborczy:

- przed dniem wydania przez Komisarza Wyborczego w Częstochowie I lub II postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu;
- po dniu złożenia sprawozdania finansowego.

PO DNIU WYBORÓW NIE WOLNO ZACIĄGAĆ ZOBOWIĄZAŃ!

Zabronione jest przekazywanie środków finansowych i wartości niepieniężnych przez jeden komitet wyborczy na rzecz innego komitetu wyborczego, zabronione jest także przeprowadzanie przez komitet wyborczy zbiórek publicznych.

Komitetom wyborczym **nie wolno przyjmować wartości niepieniężnych, z wyjątkiem:**

- 1) nieodpłatnego rozpowszechniania plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne,
- 2) pomocy w pracach biurowych udzielanej przez osoby fizyczne,
- 3) wykorzystania przedmiotów i urządzeń, w tym pojazdów mechanicznych, udostępnianych nieodpłatnie przez osoby fizyczne,
- 4) nieodpłatnego udostępniania miejsc do ekspozycji materiałów wyborczych przez osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej w zakresie reklamy (art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego)
- 5) nieodpłatnego korzystania z lokalu osoby wchodzącej w skład komitetu wyborczego i z jej sprzętu biurowego (art. 133 § 1-3 Kodeksu wyborczego).

Środki finansowe komitetu wyborczego organizacji oraz komitetu wyborczego wyborców mogą pochodzić wyłącznie z wpłat obywateli polskich mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz kredytów bankowych zaciąganych na cele związane z wyborami (art.132 § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego)

Środki finansowe komitetu wyborczego są gromadzone wyłącznie na jednym rachunku bankowym.

Komitet Wyborczy nie może otworzyć rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo - kredytowej (SKOK)

Umowa rachunku bankowego komitetu, zgodnie z art. 134 § 6 Kodeksu wyborczego **musi zawierać następujące zastrzeżenia:**

- o wymaganym w kodeksie sposobie dokonywania wpłat na rzecz komitetu;
- o dopuszczalnym źródle pozyskiwania środków finansowych;
- o dopuszczalnym terminie dokonywania wpłat tj. do dnia wyborów.

Pełnomocnik finansowy, który nie wprowadza do umowy rachunku bankowego komitetu zastrzeżeń określonych w art. 134 § 6 Kodeksu wyborczego popełnia wykroczenie, określone w art. 505 § 2 tegoż Kodeksu - podlega karze grzywny.

Postanowienie Komisarza Wyborczego w Częstochowie I lub II o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu stanowi podstawę do otwarcia rachunku bankowego, dokonania wpisu do Rejestru Gospodarki Narodowej (REGON) oraz nadania numeru identyfikacji podatkowej (NIP) na zasadach określonych w przepisach o ewidencji i identyfikacji podatników i płatników.

Środki finansowe mogą być wpłacane na rzecz komitetu wyborczego jedynie (art. 134 § 5) :

- czekiem rozrachunkowym,
- przelewem,
- kartą płatniczą.

Wpłaty na konto komitetu wyborczego mogą być dokonywane tylko z rachunku bankowego!

Darczyńcą może być tylko osoba POSIADAJĄCA rachunek bankowy.

Niedozwolone są wpłaty gotówkowe w kasie banku, a także w urzędach pocztowych.

Łączna suma wpłat od obywatela polskiego na rzecz danego komitetu wyborczego nie może przekraczać 15-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, (*tj. 31 500 złotych*) ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień ogłoszenia rozporządzenia o zarządzeniu wyborów (art. 134 § 2 Kodeks wyborczy)

Komitety wyborcze mogą wydatkować na kampanię wyborczą wyłącznie kwoty ograniczone limitem wydatków (art. 135 § 1 Kodeksu wyborczego).

Limit wydatków ustala się mnożąc podaną dalej kwotę, przypadającą na jeden mandat radnego, przez liczbę mandatów przypadającą na okręg lub okręgi, w których komitet wyborczy zarejestrował kandydatów.

Kwota przypadająca na jeden mandat radnego wynosi:

1. w wyborach do rady gminy w gminach do 40 tys. mieszkańców – **1 064** złotych;

Limit wydatków związanych z prowadzeniem kampanii wyborczej kandydata na wójta w gminach do 500 tys. mieszkańców ustala się, mnożąc liczbę mieszkańców danej gminy przez kwotę 60 groszy, a w gminach powyżej 500 tys. mieszkańców mnożąc pierwsze 500 tyś. przez kwotę 60 groszy, a nadwyżkę ponad 500 tys. przez kwotę 30 groszy.

W przypadku uzyskania **nadwyżki** pozyskanych środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami komitet wyborczy organizacji lub komitet wyborczy wyborców przekazuje ją na rzecz organizacji pożytku publicznego (art. 138 § 3 Kodeksu wyborczego).

Ostateczna wysokość nadwyżki, zgodnie z art. 138 § 4 Kodeksu wyborczego, zostanie ustalona po wydaniu przez Komisarza Wyborczego w Częstochowie I lub II postanowienia o przyjęciu bądź odrzuceniu sprawozdania finansowego, z uwzględnieniem zobowiązań majątkowych, o których mowa w art. 130 § 2 Kodeksu wyborczego.

NADWYŻKA przekazywana jest w terminie 14 dni

PO WYDANIU POSTANOWIENIA przez Komisarza Wyborczego w Częstochowie

I lub II o przyjęciu bądź odrzuceniu sprawozdania finansowego.

Przekazanie nadwyżki następuje zgodnie z art. 138 § 5 Kodeksu wyborczego.

Informację o przekazaniu nadwyżki pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego zawiadamia Komisarza Wyborczego w Częstochowie I lub II któremu złożył sprawozdanie finansowe.

Komitety wyborcze prowadzą rachunkowość na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r., o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz.1047) dla jednostek nieprowadzących działalności gospodarczej – art. 128 Kodeksu wyborczego

Korzyści majątkowe przyjęte przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego podlegają przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa, a jeżeli korzyść została zużyta lub utracona, przepadkowi podlega jej równowartość (art. 149 § 1 Kodeksu wyborczego)

Przepis ten nie dotyczy korzyści majątkowych przekazanych komitetowi z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego, które komitet wyborczy zwrócił darczyńcy w terminie 30 dni od dnia przekazania (art. 149 § 3 Kodeks wyborczy).

Pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego ma obowiązek przechowywać dokumenty związane z finansowaniem kampanii wyborczej przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia wyborów.

Bardzo ważne

Pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego w terminie **3 miesiący od dnia wyborów** przedkłada Komisarzowi Wyborczemu w Częstochowie I lub II sprawozdanie finansowe komitetu wyborczego o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetu.

W przypadku, gdy komitet nie pozyskiwał i nie wydatkował środków, pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego składa Komisarzowi Wyborczemu w Częstochowie I lub II sprawozdanie finansowe tzw. zerowe. Również komitet wyborczy, który nie zarejestrował nigdzie kandydata na radnego i nie prowadził kampanii wyborczej zobowiązany jest do złożenia sprawozdania finansowego w ustawowym terminie.

Do sprawozdania finansowego pełnomocnik dołącza oryginały:

1. Umowa rachunku bankowego.
2. Dokument potwierdzający zamknięcie rachunku bankowego.
3. Historia rachunku bankowego **PO ZAMKNIĘCIU RACHUNKU.**
4. Wykaz wpłat dokonanych przez osoby fizyczne (imię nazwisko darczyńcy, miejscowość, kwota).
5. Wykaz wpłat powyżej minimalnego wynagrodzenia (imię nazwisko darczyńcy, miejscowość, kwota).
6. Dokumenty bankowe każdego wpływu na rachunek komitetu.
7. Protokoły komisyjnej wyceny usług świadczonych nieodpłatnie na rzecz komitetu (art.132§ 5 i art.133 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 – Kodeks wyborczy) – **oświadczenie o nieodpłatnym użyczeniu lokalu dla potrzeb komitetu także przy sprawozdaniach ZEROWYCH**
8. Pokwitowanie odbioru materiałów wyborczych (plakaty, ulotki).
9. Umowy, faktury, rachunki, dokumenty bankowe i inne dokumenty dotyczące kosztów lub wydatków wraz ze spisem, pogrupowane odrębnie dla każdego zdarzenia gospodarczego, ułożone w porządku chronologicznym.
10. Pozostałe dokumenty będące w wykazie do sprawozdania finansowego oraz dokumenty umożliwiające weryfikację informacji podanych w sprawozdaniu.

Pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego, który nie dopełnia obowiązku sporządzenia i przedłożenia w terminie Komisarzowi Wyborczemu w Częstochowie I lub II sprawozdania finansowego albo podaje w tym sprawozdaniu nieprawdziwe dane – podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Sprawozdania finansowe o których mowa powyżej, należy składać w siedzibie Komisarza Wyborczego w Częstochowie I lub II, przy ul. Sobieskiego 7

Wzory sprawozdań finansowych (wraz z wykazem załączników, które należy dołączyć do sprawozdania) znajdują się na stronie Państwowej Komisji Wyborczej pod adresem – **pkw.gov.pl**.

Wszelkie pytania lub wątpliwości proszę kierować do:

Komisarza Wyborczego w Częstochowie I lub II i Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Częstochowie.

Dane kontaktowe: ul. Sobieskiego 7, 42-200 Częstochowa, tel. (34) 324 42 24.

Komisarz Wyborczy
w Częstochowie I

Komisarz Wyborczy
w Częstochowie II